JUL 24 1919

A JEWISH CANADIAN DAILY Circulating All Over Canada And Abroad

THE HEBREW JOURNAL

דער אידישער זשורנאל

CANADA

וואטשט דיזען פלאץ

VOLUME VI No 2439 | Toronto Monday July 21 1919 | סך תמוז פרשה מטות מסעי תרעט | מאנטאג דער 21־טער יולי 1919 | PRICE TWO CENTS

N. Y. Public Library 473 Fifth Ave.

פאליאקען האבען פארנומען די שטאט טארנאפאל
שלום פונקטען געגעבען עסטרייכישע דעלעגאטען

פוילישע ארמייען באזיצען אוקראינער אין גאליציען

וויען יולי 20

דער פוילישער ארמיי וואס איז געווען קאנצענטרירט נעבען דער אוקראינישער ארמיי איז געלונגען שוין צום צווייטען מאל צו פארכאפען די שטאדט טארנאפאל, אין גאליציען, וואס געפינט זיך ניט ווייט פון׳ם טייך סערעטעהעטה, ד יפאליאקען זיינען אריבער דעם טייך און געפינען זיך איצט נעבען טרעמבאווא, ארום 18 מייל ווייט פון טארנאפאל.

א חוץ א קאמף נעגען פאליאקען, האבען די אוקראינער אויך אנגעפיהרט א מלחמה נעגען די באלשעוויסטישע עלעמענטען.

פאליאקען מארשירען

עס ווערט ערוואַרטעט דאס די פוילישע ארמייען וועלען אזוי מארשירען ציז צום טייך דבדרוטש אין אויב די אוקראינער וועלען ניט אנפאנגען קיין נעגען אטאקעס וועלען זיי דארטען פארבלייבען שטעהן.

די ארמיי וואס קעמפט נעגען די פאליאקען ווערט געפיהרט פון דעם רוסישען גענעראל גרעקאָוו, וואס האט געוואלט מאכען אן אונערוואַרטעטע אפענסייוו אויף די פאליאקען.

אויסגעבעסערטע שלום פונקטען אי־בערגעגעבען צו עסטרייכישע דעלעגאטען

וועט מעגען האבען א וואלונטירען אדמיי פון 30 טויזענד סאלדאטען — איין אמוניציע פאבריק וועט מעגען פראדוצירען געוועהר.

פאריז יולי 20

דער נענעראל סעקרעטער מ. דוטאסטא, פון׳ם שלום קאנפערענץ, האט היינט אהן צערעמאניעס איבערגעגעבען דער עסטרייכישער שלום דעלעגאציע די לעצטע פונקטען פון דען שלום, אפמאך וואס זיינען אויסגעארבייט געווארען נאך אמאל פון דער אלייאירטער דעלעגאציע. די ערשטע פונקטען זיינען איבערגעגעבען געווארען דעם 2־טען יוני.

די נייע פונקטען נעהמען ארום דעם נאנצען שלום אפמאך וואס עס־רייך דארף אונטערשרייבען. עס גע־הען אריין די פונקטען וועגען באצאהלען שאדענערזאץ, פונקטען וועגען פי־נאנצען און מיליטערישע איינארדטונגען.

עס איז אויך איבערגעגעבען געווא־רען דער דעלעגאציע א נאטע מיט אלע איינצעלהייטען לאזענדיג איהר זויסען דאס זי האט צייט ניס מעהר פון פופ־צען טאג צו באטראכטען אלע פונקטען און אריינגעבען אן ענטפער צו זי נעהמט אן אדער ניט.

עהנליך צו דייטשע פונקטען

א חוץ די פונקטען וואס זיינען אי־בערגעגעבען געווארען דעם 2־טען יוני זיינען איצט אויסגעארבייט געווארען נעגען די פינאנציעלע ארענדזשמענטס וואס זיינען כמעט גלייך צו די אראנזש־מענטס וואס זיינען געווארען מיט דייטשלאנד. עסטרייך וועט דאר־פען גלייך איינצאהלען א נייש׳קשה׳דינג סומע אין מזומן און דאס איבריגע אין אויסצאהלונגען.

באגרענעצטע ארמיי

די פונקטען שרייבען פאר דאס עסטרייך וועט מעגען אויפהאלטען אן ארמיי ניט מעהר פון דרייסיג טויזענד סאלדאטען און אלע מוזען זיין ניט מעהר ווי וואלונטירען.

אין לאנד מוז אפגעשאפט ווערען די סיסטעמע פון אונייווערסאלער מיליטער דיענסט דורך קאנסקריפשאן, און די קליינע ארמיי מעג בלויז אויפגעהאלטען ווערען. פאר דעם צוועק אויפהאלטונג אינערליכע אראדנונג, דאס פראדוצירען פון געוועהר מוז באגרענעצט ווערען אין זעלבען מאסשטאב ווי עס ווערט פראדוצירט צווישען אלע אנדערע נאציאנען. עס ווערט אויך ארויסגעלעגט אויף עסטרייך א שטראף צו באצאהלען שאדענערזאץ וועלכע זי האט פאראורזאכט דורך איהרע אלייאירטען.

די קאמיסיע וועט ערשט שפעטער דארפען אויסאראייטען לויט די באווייזען און מעגליכקייטען וויפיעל עסטרייך וועט דארפען צאהלען.

טויב שטומער דעטרונקען וועלענדיג ראטסווען א מיידעל

לעבענס רעטער שטארק „ביזי" א גאנצען טאג.

לואיס אמבערסען א טויב שטומער יינגערמאן פון 188 בעלפעיר עוו. איז נעכטען דערטרונקען געווארען נעבען סקארבארא ביטש, וועלענדיג ארויסראטעווען א יונג מיידעל וואס איז פארטראגען געווארען פון די שטארקע כוואליעס וואס האבען נעכטען געווארען אין ליק.

די לעבענס רעטער האבען באקומען א ידיעה דאס א מיידעל האלט זיך אין טרינקען, אבער איידער זיי זיינען גע־קומען האבען זיי שוין געפונען דאס מיי־דעל ארויסגעראטעוועט פון אנדערע מענ־שען וואס האבען זיך דארטען געבאדען.

אמבערסען איז געווען דער ערשטער וואס איז ארויסגעשווימען צו ראטעווען דאס מיידעל, און מען גלויבט דאס זי האט איהם געהאט אריינגעשלעפט אין וואסער אביין, אבער אזוי ווי ער איז געווען א טויב שטומער האט ער ניט געקאנט שרייען נאך הילף.

זיין קערפער איז געפונען געווארען ערשט פיעל שפעטער ווען דאס וואסער האט איהם ארויסגעווארפען אויף׳ן ברעג.

אנדערע געפאהרען

אין פארלויף פון טאג האבען די לע־בענס רעטער דערהאלטען א סך ידיעות וועגען טרינקענדע מענשען, אבער אלע וואס זיינען געווען אין געפאהר זיינען געראטעוועט געווארען.

פאריסמאן כאפט צוויי רויבער אין א כינעזישע לאנדרי

פאליסמאן ביינבריידזש האט געכאפט צוויי גנבים וואס האבען געמאכט אן איבערפאל אין דער לאנדרי פון 512 קווין סטריט וועסט. מען גלויבט דאס די זעלבע צוויי חברה האבען שוין גע־מאכט עטליכע האלד אפס.

פוילישע רעגיערונג וואגט ניט צו ארעסטירען נח פריקוצקין

(אינט. איד. פרעס ביורא)

ניו יארק יולי 20

אינפארמאציעס וואס זיינען דא ערהאלטען געווארען מעלדען דאס די פוילישע רעגיערונג סמייעט ניט אריינ־זעצען נח פריקוצקין אין געפענגניש אויף פערצעהן טעג דערפאר ווייל ער האט זיך ניט רעגיסטרירט אלס אויס־לענדער.

עס ווערט אויך געמאלדען דאס די רעגיערונג האט אהם געבעטען באַ־צאהלען צוויי הונדערט מארק אנשטאט די פינף הונדערט מארק, אבער ביז צום איצטיגען טאג האט פריקוצקי נאך ניט אנגענומען דעם אנבאט.

אנטיסעמיט א פאלשמינצער

(אינט. איד. פרעס ביורא)

ניו יארק יולי 20

אינפארמאציעס וואס זיינען דא ערהאלטען געווארען מעלדען דאס דער רעדאקטאר פון דער פוילישער אנטיסע־מיטישער צייטונג וואלנאטש איז ארעס־טירט געווארען אויף דער קלאגע פון מאַ־כען פאלשע געלט.

טענגלישער קריגס מיניסטער ראט ניט צו העלפען כאלשעוויזם

(אינט. איד. פרעס ביורא)

ניו יארק יולי 20.

אינפארמאציעס צום „טאג" מעל־דען דאס ווינסטאן טשורטשהיל, דער ענגלישער קריגס מיניסטער, האט גע־האלטען א רעדע פארן רוסיש ענגלישען קלוב און האט ערקלערט דאס די אידי־שע אנארכיסטען וועלען טון זעהר א גרויסע נארישע זאך, ווען זיי וועלען העלפען לענין און טראצקין וואס זיינען דיקטאטארען אנשטאט דעם געווענענעם צאר.

אמעריקאנער שיפען ווערען ארויס געפיהרט פון אמעריקאנער האפענס

פאריז יולי 20

רעפארטען בערענען די ידיעה דאס די אמעריקאנער רעגיערונג האט זיך גע־ווענדעט צו קאנסולען פון נייטראלע לענדער ארויסצושיקען אמעריקאנישע שיפען פון דייטשע פארטען איבער דער צייט וואס דער סענאט האנדעלט וועגען דעם שלום טראקטאט.

היינטיגער קורס
10
סענט
פאר׳ן פוילישען מארק

באנוצט אויך מיט דער היינטיגער געלעגענהייט. בלויז צעהן סענט פאר א פוילישען מארק, רעכענט אויך

מר. ה. ווייגבערג

קומט אריין אין אפס פון „אידי־דישען זשורנאל", דער ראיעלסטער פראץ אין שטארט. זיכערסטע וועג צו שיקען געלד. עהרליכסטע באהאנד־לונג. דאס געלט ווערט ניט פאר־האלטען אויף קיין איין מינוט.

ווילען ניט פארגרעסערען באלשע־וויסטישע ארמייען

פוילען וויל ניט דורכלאזען רוסישע סאלדאטען וואס זענען געווען געפאנ־גענע אין דייטשלאנד.

פאריז יולי 20

דער שלום קאנפערענץ האט געהאט צו באטראכטען א מאדנע פארפלאנטערטע פראגע, איינצוואמענהאנג מיט דעם באשלוס צו באפרייען די רוסישע סאלדא־טען וואס זיינען געפאנגענע אין דייטש־לאנד.

אין דייטשלאנד געפינען זיך איצט ביז 240 טויזענד רוסישע סאלדאטען וואס זיינען געהאלטען געווארען אלס גע־פאנגענע פון דער דייטשער רעגיערונג נאך דערפאר ווייל די אלייאירטע האבען דאס געפאדערט.

נאכדעם ווי דער שלום איז שוין אונטערגעשריבען געווארען מיט דייטש־לאנד מוזען די געפאנגענע באפרייט ווע־רען.

די הוצאות אויף אויסצוהאלטען די אלע געפאנגענע איז ביז יעצט געדעקט געווארען פון די אלייאירטע רעגיערונגען. די סומע טרעפט אן א סך געלט און די אלייאירטע וואלטען געוואלט פטור ווע־רען דערפון. אבער זיי האבען ניט גע־פינען קיין עצה צו דער צרה.

זיינען אנגעשטעקט מיט׳ן באלשעוויזם.

עס ווערט באהויפטעט דאס פון די 240 טויזענד זיינען א גרויסע טייל אנ־געשטעקט מיט דעם באלשעוויסטישען אידעאל און פוילען וויל זיי דערפאר ניט דורכלאזען אריבערגעהן איבער איהרע טעריטאריעס מורא האבענדיג טאמען ווע לען זיי דארטען פארזייען באלשעוויסטי־שע אגיטאציע.

דער הויפט ראט האט אויך באַ־טראכט דעם פאל וואס די דאזיגע געפאנ־גענע וועלען זוכער אריינגענומען ווערען אין דער באלשעוויסטישער ארמיי אזוי שנעל ווי זיי וועלען זיין צוריק אין רוסלאנד.

בלויז ווילהעלם וועט געמשפט ווערען

דער הויפט ראט האט אויך באטראכט די פארשיעדענע בקשות וואס זיינען גע־שטעלט געווארען פון איינינע דייטשע מיליטערישע בעאמטע ניט צו משפט׳ען דעם געוועזענעם קייזער און וואס מאנ־כע האבען זאגאר אנגעבאטען איבערצו־געבען זיך אליין צו א משפט אנשטאט דעם געוועזענעם קייזער.

דער הויפט ראט ווייזט אויס צו זיין פעסט ענטשלאסען ניט אפצולאזען ווילהעלם׳ען דורך משפט׳ען אנאנדערען מענשען.

דער ראט האט שוין אוקסנעארבייט א ליסטע מיט די פערזאנען וואס וועלען ארויסגעפאדערט ווערען צו א משפט אבער דערווייל איז די ליסטע נאך אין געהיים.

פראנצויזישע ארבייטער באשליסען ניט ארויסצוגעהן אין א דזשענעראל סטרייק

פאריז יולי 22

די עקזעקוטיווע פון דער ענעראל ארבייטער פעדעראציע האט היינט פריה אנאנסירט דאס עס איז באשלאסען גע־וואָרען צוריקצורופען דעם באשלוס ארויסצוגעהן אין א גענעראל סטרייק וואס איז באשטימט געווארען אויף דעם 21־טען יולי.

אין דער ערקלעהרונג ווערט געזאגט דאס לויט דער האנדלונג פון דעם דעפו־טאטען הויז, מיט דעם וואס עס זיינען צוגעזאגט געווארען צו מאכען געוויסע קאנצעסעס ארויסצוגעבען אן אמנעסטיע און מיט דע סוואס דער שפייז קאנטראַ־לער האָ טרעזיגנירט איז א גוטער באַ־ווייז דאס דער פארלאמענט וויל זיך צו־הערען צום פראטעסט פון פאלק נעגען די הויכע פרייזען אויף לעבענס מיטלען און אנדערע פאדערונגען וואס זיינען ארויס־געשטעלט געווארען.

רוים איז גוט צוגעגרייט

רוים יולי 20

פרעמיער ניטי האט ארויסגעשיקט א צירקולאר געענדיג אינסטרוקציעס צו אלע פאליציי בעאמטע צו זיין פאלשטענ־דיג גוט צוגעגרייט צו האלטען אדרונג אין דעם סטרייק וואס דארף ארויסגעהן פון ווערען איוף דעם 20־טען און 21־טען יולי.

ענגלאנד דארף זיין צוגעגרייט צו דער קומענדער מלחמה זאגט מארשאל פאש

לאנדאן יולי 20

דער קאָרעספאנדענט פון דער דיילי מייל האט געהאט אן אינטערוויו מיט גע־נעראל פאש, דער הויפט פיהרער פון דער פראנצויזישער ארמיי, און ווי עס ווערט איבערגעגעבען, האט דער גענעראל באהויפטעט דאס אין דער איצטיגער מלחמה האט פראנקרייך געמוזט וואַרטען אויף־הענגלאנד ביז זי איז פארטיג געווא־רען מיט׳ן אראנזשירען איהר ארמיי. אין דער צוקונפט, מיט דער גענעראל געזאגט, מוז אויפגעהאלטען ווערען א שטארקע רעזערוו ארמיי כדי צו זיין אימער פאלשטענדיג פארבאריים צו א מלחמה, וואס דאס איז ניט געווען די לעצטע מלחמה.

גענעראל פאש האט אויך באהויפ־טעט דאס די צוקונפטיגע מלחמות וועלען געפיהרט ווערען מיט דער הילף פון דער וויסענשאפט.

שויבען אויסגעבראכען

די פייערונג פון׳ם יום טוב איז אפ־גענאגען אין טראנטא פיעל רוהיגער ווי מען האט זיך פארגעשטעלט. עס זיינען ניט פארגעקומען קיין ערנסטע אונ־רוהען, בלויז עטליכע באיאטעס האָ־בען אויסגעבראכען א פאר שויבען אין סטארס, די רייאטענמאכער זיינען באלד ארעסטירט געווארען. עטליכע סטארס זיינען בעפאלען געווארען פון באיאנעס, דערפאר וויל זיי זיינען געווען אפען.

פרוי געטויטעט פון אויטא־מאביל

קיטשענער יולי 20

מיטעם באלבי, אן אלטמה, די פרוי פון דר. באולבי וואס איז געטויט געוואָר־רען אין דער ארמיי איז היינט אזוי שטארק צושעדיגט געווארען אין אן אוי־טאמאביל צוזאמענשטויס דאס זי איז מי טא פאר שטונדען שפעטער גשטאר־בען.

פאנראמען אין פוילען פונקט ווי איז שפאנישע צייטען

רדיפות אויף אידען אין פוילישע שטעדט.

(אינט. איד. פרעס ביורא)

ניו יארק יולי 20.

אינפארמאציעס צום „מאָרגען זשור־נאל" מעלדען דאס מאקס נארדא דער באַ־ריהמטער צייטונגס־שריבער פון פראנקרייך האט ערקלערט דאס די פאַ־ליאקען פיהרען אָן די פאַרגאָרען פונקט ווי אין די צייטען פון דער שפאנישער אינקוויזיציע.

עס ווערט אויך געמאלדען דאס נע־בען דער שטאדט מלאוואַ, לאמזער גובער ניע, האבען פאליאקען געמאכט אן אי־בערפאל און געטייטעט דריי אידען.

אין דער שטאדט פאסטאוו איז אויך לעצטענס פארגעקומען א פאגראם. ידי אידישע באפעלקערונג הונגערט דארטען און עס איז ניט מעגליך צו באקומען קיין שפייז.

פאגראם אגיטאציעס

אין דער שטאדט ראדושיץ, ווילנער גובערניע, ווערט אגגעפיהרט א שטארקע אגיטאציע אויף פאגראמען.

דער פוילישער מיניסטער פון אי־נערליכע אנגעלעגענהייטען האט מודה געווען אין פוילישען פארלאמענט דאס אין דער שטאדט דעווערעע, פאווען, איז פארגעקומען א פאגראם. צוויי אידען זיינען געטייטעט געווארען און פערצעהן פארוואונדעט.

ציוניסטישע ארגאניזאציע אויפגע־בייזט אין אוקראינע

(אינט. איד. פרעס ביורא)

ניו יארק יולי 20

אינפארמאציעס וואס זיינען דא דערהאלטען געווארען מעלדען דאס די אוקראינער ציוניסטישע ארגאניזאציע איז אויפגעלייזט געווארען אויף׳ן באַ־שלוס פון א רעוואלוציאנערער טריבונאל.

עס ווערט אויך געמאלדען דאס דר אמעריקאנער קאָנסיסע מיט הערני מאר־גענטוי אין דער שפיץ וואס פרעזידענט ווילסאן האט געשיקט מיט׳ן צוועק צו אונטערזוכען די פאגראמען פון פוילען, ווען אזוי אין אייגענטליך זיינען געווען צוויי פארזאמלונגען.

די פארזאמלטע זיינען אדרעסירט געווארען פון די רבנים לייוואי, נארדאָ, ראבי האלפערען פון סט. לואיס. א. ריינווין און בן ציון נאטענזאהן.

אויף׳ן אפעל פונ׳ם פארזיצענדען מר. ס. ה. סאלאמאן איז געזאמעלט גע־וואָרען 82 בויטער פארן „הערצל וואלד".

חזן ב. וולאדאָווסקי האט געמאכט די הזכרה.

דער הערצעל מעמאריאל א ערפאלג

געלד פאר 82 בויטער אין „הערצל וואלד" געזאמעלט.

טראץ דעם וואס צוליעב די יום טוב טעג זיינען א סך אידען ניט געווען אין שטאדט נעכטען, האט זיך דאָך א גאנץ היבשער עולם פארזאמעלט אין ציון אינסטיטוט עהרען הערצעל׳ס אנ־דענקען.

ווי פון פריהער באשטימט האט די פארזאמלונג זיך אנגעפאנגען אין הויף, אבער צוליעב דעם וואס האט אויסגע־בראָכען א רעגען, האבען די פארזאמעל טע געמוזט עמיגרירען פון גארטען אין הויז ארין, אזוי אז איינגעגליך זיינען געווען צוויי פארזאמלונגען.

די פארזאמעלטע זיינען אדרעסירט געווארען פון די רבנים לייוואי, נארדאָ, ראבי האלפערען פון סט. לואיס. א. ריינווין און בן ציון נאטענזאהן.

אויף׳ן אפעל פונ׳ם פארזיצענדען מר. ס. ה. סאלאמאן איז געזאמעלט גע־וואָרען 82 בויטער פארן „הערצל וואלד".

חזן ב. וולאדאָווסקי האט געמאכט די הזכרה.

רעוואלוציעס איז אנדערס לענדער מוזען העלפען

פאריז יולי 20

א האוואר טעלעגראמע פון בודאַ־פעסט מעלדעט דאס בעלא קוהן, דער באלשעוויסטישער פרעמיער פון אונגארן האט ערקלערט אין א רעדע דאס עס איז ניט מעגליך פאר איין לאנד אליין איינצוזיהרען דעם סיסטעם פון סאוויע־טען רעגיערונגען, נאר אז די רעוואָ־לוציעס און סטרייקס פון אנדערע לענ־דער מוזען צוהעלפען. ער האט ער־קלערט אז די אנהענגער פון באלשע־וויזם זיינען נאך ניט שטארק גענוג צו קאנען באקומען אלע רעאקציאנערען און אפילו צווישען די ארבייטער געפי־נען זיך אויך קארופטירטע מענשען וואס באגעהרן די גרעסטע פארברעכענס און אלס א רעזולטאט דערפון קאן מען ניט אָנפיהרען קיין אינדוסטריע.

שכרות אפגעשטעלט מארפין עסער פארמערס

ניו יארק יולי 20

דוטשאהן ד. ראקפעלער, איינגענטימער פון דער סטענדארד אויל קאמפאניע האט מנרב געווען א האספיטאל פאר אזעלכע קראנקע וואס האבען זיך אריינגעלאזען אין דער געוואוינהייט פון פרעסען אפיום און פארשיעדענע אנדערע דראג זאכען. דאס האספיטאל געפינט זיך אויף א פארם וואס איז פריהער געבויט געווארען אלס אן אנשטאלט פאר שכורים, איצט ווען דאס לאנד איז געווארען „טרוקען" זענען דאלאר. אין שכורים קאנען ניט באקומען זייערע משקאות האט זיך הפנים אנגעהויבען צו פארמעהרען די צאהל פון אפיום פרעסער און עס איז א געפאהר דאס דער אפיום זאל ניט בדענען מעהר שאדען צו דער באפעלקערונג ווי דער שנאפס מיט אלע שטארקע געטראנקען.

מעיאר הייל האט אנאנסירט אז די ש... ניו יארק איז צופרידען אנצו־נעהמען די מתנה פון אויל קענגיג.

דאס הייז קאסט דריי הונדערט טוי־זענט דאלאר.

היינטיגער קורס
10
סענט
פאר׳ן פוילישען מארק

באנוצט אויך מיט דער היינטיגער געלעגענהייט. בלויז צעהן סענט פאר א פוילישען מארק, רעכענט אויך

מר. ה. ווייגבערג

קומט אריין אין אפס פון „אידי־דישען זשורנאל", דער ראיעלסטער פראץ אין שטארט. זיכערסטע וועג צו שיקען געלד. עהרליכסטע באהאנד־לונג. דאס געלט ווערט ניט פאר־האלטען אויף קיין איין מינוט.